Κυριακή του Παραλύτου: Για την θεραπεία του Αινέα και την ανάσταση της Ταβιθά από τον απόστολο Πέτρο (Άγιος Ιωάννης Χρυσόστομος)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 21 Μαΐου, 2021

Αποστολική περικοπή: Πράξ. 9, 32-42

«Ἐγένετο δὲ Πέτρον διερχόμενον διὰ πάντων κατελθεῖν καὶ πρὸς τοὺς ἁγίους τοὺς κατοικοῦντας Λύδδαν (: Καθώς ο Πέτρος περιόδευε σε όλα αυτά τα μέρη, κάποια μέρα κατέβηκε και στους Χριστιανούς που κατοικούσαν στην Λύδδα)» [Πράξ. 9, 32]. Σαν κάποιος στρατηγός που περιερχόταν τις τάξεις του στρατεύματος **επιθεωρώντας**, ποιο μέρος ήταν συγκροτημένο, ποιο ήταν σε τάξη πορείας, ποιο χρειαζόταν την παρουσία του.

Πρόσεχε ότι **αυτός παντού περιτρέχει, και παντού πρώτος βρίσκεται**. Όταν επρόκειτο να εκλεγεί ο απόστολος, αυτός ήταν που πρωτοστάτησε· όταν έπρεπε να μιλήσουν στους Ιουδαίους, ανάλαβε τον λόγο για να τους δείξει ότι δεν ήταν μεθυσμένοι όταν έπρεπε να θεραπεύσουν τον χωλό [Πράξ. 3, 2-8], όταν έπρεπε να μιλήσουν [Πράξ. 3, 12-26] αυτός πρωτοστατεί των άλλων· όταν έπρεπε να μιλήσουν προς τους άρχοντες [Πράξ. 4, 8 - 20. 5, 29-32], αυτός μιλάει· όταν προς τον Ανανία [Πράξ. 5, 1-11], όταν και από την σκιά του ακόμη γινόταν θεραπείες [Πράξ. 5, 14-15: *«μᾶλλον δὲ προσετίθεντο πιστεύοντες τῷ Κυρίῳ πλήθη ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, ὥστε κατὰ τὰς πλατείας ἐκφέρειν τοὺς ἀσθενεῖς καὶ τιθέναι ἐπὶ κλινῶν καὶ κραβάττων, ἵνα ἐρχομένου Πέτρου κἂν ἡ σκιὰ ἐπισκιάσῃ τινὶ αὐτῶν (: Έτσι ολοένα και περισσότερο προσελκύονταν πλήθη ανδρών και γυναικών, οι οποίοι πίστευαν στον Κύριο και γίνονταν μέλη της Εκκλησίας, αυξάνοντας κατά πολύ τον αριθμό των πιστών. Τόσο πολύ μάλιστα τους σεβόταν ο λαός, ώστε έβγαζαν τους αρρώστους από τα σπίτια τους στις πλατείες και τους έβαζαν πάνω σε πολυτελή κρεβάτια οι πλουσιότεροι, και σε φτωχικά και πρόχειρα φορεία οι φτωχότεροι, έτσι ώστε, όταν θα περνούσε από το πλήθος εκείνο ο Πέτρος,* ***να πέσει έστω και η σκιά του σε κάποιον από τους αρρώστους αυτούς για να τον θεραπεύσει)»***], αυτός επίσης πάντοτε πρωτοστατούσε. **Και όπου μεν υπήρχε κίνδυνος, αυτός ήταν παρών, καθώς και όπου έπρεπε να διευθετηθούν προβλήματα, ενώ όπου υπήρχε γαλήνη, βρίσκονται όλοι μαζί· τόσο πολύ δεν απαιτούσε τιμή μεγαλύτερη από τους άλλους**. Πάλι όταν έπρεπε να γίνει θαύμα, αυτός τρέχει πρώτος· και σε αυτή πάλι την περίπτωση αυτός πάλι υποφέρει και οδοιπορεί.

«Εὗρε δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπόν τινα Αἰνέαν ὀνόματι, ἐξ ἐτῶν ὀκτὼ κατακείμενον ἐπὶ κραβάττῳ, ὃς ἦν παραλελυμένος (: εκεί συνάντησε κάποιον άνθρωπο που λεγόταν ***Αινέας*** *και ήταν* ***οκτώ χρόνια κατάκοιτος*** *πάνω σε ένα κρεβάτι, διότι ήταν παράλυτος). καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Πέτρος· Αἰνέα, ἰᾶταί σε Ἰησοῦς ὁ Χριστός· ἀνάστηθι καὶ στρῶσον σεαυτῷ (: Και ο Πέτρος του είπε: ''Αινέα,* ***ο Ιησούς, που είναι ο χρισμένος από τον Θεό Μεσσίας, σε γιατρεύει από την παραλυσία σου****. Σήκω και στρώσε μόνος σου το κρεβάτι σου'')»*. Ο λόγος αυτός δεν είναι ανθρώπου που επιδεικνύεται, αλλά **που έχει την βεβαιότητα ότι θα γίνει αυτό που λέει**. Εγώ πάλι πιστεύω ότι **ο ασθενής πίστεψε πάρα πολύ σε αυτόν τον λόγο και έγινε υγιής:** *«καὶ εὐθέως ἀνέστη (: και αυτός αμέσως σηκώθηκε)»*.

Και γιατί δεν περίμενε να εκδηλώσει πρώτα την πίστη του ο άνθρωπος, ούτε τον ρώτησε αν ήθελε να θεραπευτεί; **Το θαύμα λοιπόν αυτό έγινε προπάντων και για την παρηγοριά πολλών**. Άκουσε λοιπόν και πόσο ήταν το κέρδος· διότι προσθέτει τα εξής: «*καὶ εἶδον αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες Λύδδαν καὶ τὸν Σάρωνα, οἵτινες ἐπέστρεψαν ἐπὶ τὸν Κύριον (: Και* ***τον είδαν όλοι*** *όσοι κατοικούσαν στη Λύδδα και στην πεδιάδα του Σάρωνα. Και έτσι, καθοδηγημένοι από το θαύμα αυτό,* ***επέστρεψαν στον Κύριο Ιησού, αφού Τον πίστεψαν και Τον αναγνώρισαν Θεό και Σωτήρα τους****)»*. Άρα δεν έλεγαν μάταια οι απόστολοι ότι **τα θαύματα γίνονταν για να πιστέψουν οι άνθρωποι και να παρηγορηθούν**.

Καλώς λοιπόν μίλησε έτσι ο Πέτρος· διότι ο άνδρας ήταν σε πολλούς γνωστός· γι΄αυτό και σαν απόδειξη του θαύματος, παρουσιάζει την δυνατότητά του να σηκώσει το κρεβάτι· **διότι οι απόστολοι δεν απάλλασσαν μόνο από την ασθένεια τους ασθενείς, αλλά και μαζί με την υγεία παρείχαν σε αυτούς πλέον και την σωματική δύναμη.** Εξάλλου επίσης και **τότε δεν υπήρχαν ακόμα αποδείξεις της θαυματουργικής δύναμης που διέθεταν οι Απόστολοι, ώστε δικαιολογημένα δεν ζητήθηκε η πίστη από τον άνθρωπο, αφού ούτε από τον χωλό ζήτησαν.**

Όπως ακριβώς λοιπόν ο Χριστός όταν άρχισε τα θαύματα, δεν ζητούσε πίστη, έτσι ούτε και αυτοί· διότι στα μεν Ιεροσόλυμα **δικαιολογημένα** ζητούνταν προηγουμένως η πίστη των ασθενών, γι' αυτό και **από πίστη, όσοι κατέχονταν από ασθένειες, ξάπλωναν στους δρόμους, έτσι ώστε όταν περνούσε ο Πέτρος, να πέσει ακόμα και η σκιά του σε κάποιον από αυτούς:** *«ὥστε κατὰ τὰς πλατείας ἐκφέρειν τοὺς ἀσθενεῖς καὶ τιθέναι ἐπὶ κλινῶν καὶ κραβάττων, ἵνα ἐρχομένου Πέτρου κἂν ἡ σκιὰ ἐπισκιάσῃ τινὶ αὐτῶν (: τόσο πολύ μάλιστα σεβόταν τους αποστόλους ο λαός, ώστε έβγαζαν τους αρρώστους από τα σπίτια τους στις πλατείες και τους έβαζαν πάνω σε πολυτελή κρεβάτια οι πλουσιότεροι, και σε φτωχικά και πρόχειρα φορεία οι φτωχότεροι,****έτσι ώστε, όταν***

θα περνούσε από το πλήθος εκείνο ο Πέτρος, να πέσει έστω και η σκιά του σε κάποιον από τους αρρώστους αυτούς για να τον θεραπεύσει *)*» [Πραξ. 5,15]· καθόσον στα Ιεροσόλυμα πολλά θαύματα γινόταν, εδώ όμως [:στη Λύδδα και στην πεδιάδα του Σάρωνα], αυτό είναι το πρώτο θαύμα που συμβαίνει· διότι**άλλα από τα θαύματα γίνονταν για να προσελκύσουν τους άλλους και άλλα επιτελούνταν για παρηγοριά εκείνων που πίστευαν.**

«*Ἐν Ἰόππῃ δέ τις ἦν μαθήτρια ὀνόματι Ταβιθά, ἣ διερμηνευομένη λέγεται Δορκάς· αὕτη ἦν πλήρης ἀγαθῶν ἔργων καὶ ἐλεημοσυνῶν ὧν ἐποίει (: Στην Ιόππη πάλι υπήρχε κάποια* ***μαθήτρια του Κυρίου,*** *που λεγόταν* ***Ταβιθά****. Το όνομα αυτό μεταφράζεται με τη λέξη Δορκάδα, δηλαδή ζαρκάδι. Αυτή ήταν γεμάτη από αγαθοεργίες και ελεημοσύνες που έκανε συνεχώς)· ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀσθενήσασαν αὐτὴν ἀποθανεῖν· λούσαντες δὲ αὐτὴν ἔθηκαν ἐν ὑπερῴῳ (: Τις ημέρες εκείνες όμως συνέβη να αρρωστήσει και να πεθάνει. Και αφού την έλουσαν και την ετοίμασαν, την έβαλαν στο πάνω διαμέρισμα της οικίας)».*

«Ἐγγὺς δὲ οὔσης Λύδδης τῇ Ἰόππῃ οἱ μαθηταὶ ἀκούσαντες ὅτι Πέτρος ἐστὶν ἐν αὐτῇ, ἀπέστειλαν δύο ἄνδρας πρὸς αὐτὸν παρακαλοῦντες μὴ ὀκνῆσαι διελθεῖν ἕως αὐτῶν (: καθώς λοιπόν η πόλη Λύδδα ήταν κοντά στην Ιόππη, σαν άκουσαν οι μαθητές ότι ο Πέτρος είναι στην πόλη αυτή, του έστειλαν δύο άνδρες και τον παρακαλούσαν να πάει σε αυτούς όσο γίνεται πιο γρήγορα)». Πρόσεχε ότι άλλους στέλνουν και τον καλούν. Και αυτός πείθεται και έρχεται, χωρίς να θεωρεί το πράγμα προσβλητικό, ότι δηλαδή προσκλήθηκε· **τόσο μεγάλο αγαθό είναι η θλίψη· αυτό σφυρηλατεί τις δικές μας ψυχές**. Πουθενά εκεί επίσης δεν ακούγεται κοπετός, πουθενά θρήνος· «*λούσαντες δὲ αὐτὴν ἔθηκαν ἐν ὑπερῴῳ (: και αφού έλουσαν τη νεκρή Ταβιθά και την ετοίμασαν, την έβαλαν στο πάνω διαμέρισμα της οικίας)*», δηλαδή πρόσφεραν όλη την απαραίτητη φροντίδα για ένα νεκρό σώμα.

Και γιατί περίμεναν να πεθάνει η Ταβιθά και δεν του κάλεσαν νωρίτερα; Γιατί να μην είχε προσκληθεί ο Πέτρος και πριν από τον θάνατο της Ταβιθά, όσο αυτή ήταν ακόμη βαριά άρρωστη, ώστε να τη θεραπεύσει; Διότι **σκεπτόμενοι πλέον, θεωρούσαν ανάξιο να ενοχλούν τους μαθητές για τέτοια θέματα, και να τους αποσπούν από το κήρυγμα**· καθόσον και γι΄ αυτό του λόγο λέει ότι η Λύδδα ήταν κοντά στην Ιόππη, ώστε να δείξει ότι ζητούσαν αυτό σχεδόν ευκαιριακά (διότι ήταν μαθήτρια), ενώ προηγουμένως όχι.

«Ἀναστὰς δὲ Πέτρος συνῆλθεν αὐτοῖς· ὃν παραγενόμενον ἀνήγαγον εἰς τὸ ὑπερῷον (: Πράγματι ο Πέτρος σηκώθηκε και πήγε μαζί με τους δύο αυτούς απεσταλμένους. Μόλις έφτασε στην Ιόππη, τον ανέβασαν στο ανώγειο)· καί παρέστησαν αὐτῷ πᾶσαι αἱ χῆραι κλαίουσαι καὶ ἐπιδεικνύμεναι χιτῶνας καὶ ἱμάτια ὅσα ἐποίει μετ᾽ αὐτῶν οὖσα ἡ Δορκάς (: και εκεί παρουσιάστηκαν μπροστά του όλες οι χήρες κλαίγοντας για τον θάνατο αυτής που τις προστάτευε. Και ως δείγματα της προστασίας της

έδειχναν στον Πέτρο τους χιτώνες και τα πανωφόρια που είχε φτιάξει γι' αυτές η Δορκάδα όσο ζούσε μαζί τους)»: **δεν του παρακαλούν να την αναστήσει, αλλά αφήνουν σε αυτόν να χαρίσει με τη δική του πρωτοβουλία την ζωή σε αυτήν**· έτσι εδώ πραγματοποιείται το: «*ἐλεημοσύνη γὰρ ἐκ θανάτου ῥύεται, καὶ αὐτὴἀποκαθαριεῖ πᾶσαν ἁμαρτίαν· οἱ ποιοῦντες ἐλεημοσύνας καὶ δικαιοσύνας πλησθήσονται ζωῆς* (: ***η ελεημοσύνη γλιτώνει τον άνθρωπο από τον θάνατο***)» [Τωβίτ 12, 9]).

Εκεί μπροστά όπου ήταν τοποθετημένη νεκρή η Ταβιθά, οδηγούν λοιπόν τον Πέτρο· το έκαναν αυτό ίσως και επειδή νόμιζαν ότι παρέχουν σε αυτόν την ευκαιρία για διδασκαλία. Είδες πόση πνευματική πρόοδος έχει γίνει; Και δεν αναφέρεται τυχαία και χωρίς λόγο το όνομα της γυναίκας, αλλά **για να μάθουμε ότι επάξια φέρει το όνομα, έτσι αγρυπνούσε και πρόσεχε, όπως ακριβώς το ζαρκάδι, η δορκάδα·** διότι πολλά ονόματα και σκόπιμα αναφέρονται, όπως πολλές φορές σας είπα.

«*Αὕτη ἦν πλήρης ἀγαθῶν ἔργων καὶ ἐλεημοσυνῶν ὧν ἐποίει (: Αυτή ήταν γεμάτη από* ***αγαθοεργίες*** *και* ***ελεημοσύνες*** *που έκανε συνεχώς)»*, λέει το ιερό κείμενο. Είναι μεγάλο το εγκώμιο για την γυναίκα αυτή, εφόσον βέβαια **και τα δύο τα έκανε ώστε να είναι πλήρης και από τα δύο** . Είναι φανερό ότι πρώτα ενδιαφέρθηκε για εκείνα και μετά φρόντισε για αυτό. «*ὅσα ἐποίει (: όσα είχε φτιάξει γι' αυτές)*», λέει, «*μετ' αὐτῶν οὖσα ἡ Δορκάς (: η Δορκάδα όσο ζούσε μαζί τους)».* **Μεγάλη είναι η ταπεινοφροσύνη· διότι όχι όπως εμείς, αλλά όλοι μαζί ενδιαφέρονταν για την ελεημοσύνη**.

«*Ἐκβαλὼν δὲ ἔξω πάντας ὁ Πέτρος θεὶς τὰ γόνατα προσηύξατο, καὶ ἐπιστρέψας πρὸς τὸ σῶμα εἶπε· Ταβιθά, ἀνάστηθι. ἡ δὲ ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς, καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον ἀνεκάθισε (: αφού λοιπόν ο Πέτρος τούς έβγαλε όλους έξω από το ανώγειο που ήταν η νεκρή,* ***γονάτισε και προσευχήθηκε****. Κατόπιν στράφηκε στο νεκρό σώμα και είπε: ''Ταβιθά, σήκω επάνω''. Κι αυτή άνοιξε τα μάτια της, και όταν είδε τον Πέτρο, όπως ήταν ξαπλωμένη, ανασηκώθηκε καθιστή στο κρεβάτι της)».* **Γιατί τέλος πάντων βγάζει έξω όλους; Για να μην συγκινηθεί από τα δάκρυα και να μην ταραχθεί**. Εσύ επίσης σε παρακαλώ πάλι πρόσεχε το κέρδος, πως ο καρπός πάλι **δεν είναι προς επίδειξη**· γι΄αυτό λοιπόν και βγάζει όλους έξω **μιμούμενος και σε αυτό τον Διδάσκαλο**· διότι **όπου υπάρχουν δάκρυα δεν πρέπει να τελείται τέτοιο μυστήριο, πόσο μάλλον όπου γίνονται θαύματα, δεν πρέπει να υπάρχουν δάκρυα.**

«*Καί θεὶς τὰ γόνατα προσηύξατο (: και αφού γονάτισε, προσευχήθηκε)*». **Αυτό είναι δείγμα παρατεταμένης προσευχής**· «*δοὺς δὲ αὐτῇ χεῖρα ἀνέστησεν αὐτήν, φωνήσας δὲ τοὺς ἁγίους καὶ τὰς χήρας παρέστησεν αὐτὴν ζῶσαν (: τότε της έδωσε ο Πέτρος το χέρι του και την σήκωσε όρθια. Ύστερα φώναξε τους Χριστιανούς και*

ιδιαιτέρως τις χήρες και τους την παρουσίασε ζωντανή)». **Δεν επιτρέπει ο Θεός όλα τα θαύματα να γίνονται με την ίδια ευκολία** . Αυτό δεν ωφελούσε αυτούς. Διότι βέβαια δεν φρόντιζε μόνο για την σωτηρία των άλλων, αλλά και για την σωτηρία και των ίδιων των αποστόλων. **Εκείνος λοιπόν που με την σκιά του θεραπεύει τόσους, ο Πέτρος, τώρα κάνει τόσα για να την αναστήσει. Σε μερικές περιπτώσεις επίσης και η πίστη αυτών που προσέρχονταν, συντελούσε στο θαύμα.**

Αυτή λοιπόν είναι η πρώτη νεκρή που ανασταίνει ο Πέτρος, καλώντας αυτήν με το όνομά της: «*Ταβιθά, ἀνάστηθι (: Ταβιθά, σήκω επάνω)*»· αυτή πάλι, σαν να σηκώθηκε από τον ύπνο, πρώτα άνοιξε τα μάτια, έπειτα αφού είδε τον Πέτρο, ανακάθισε, και τέλος πιάνοντας το χέρι του στηρίζεται: *«ἡ δὲ ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς, καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον ἀνεκάθισε (: Και αυτή άνοιξε τα μάτια της και όταν είδε τον Πέτρο, όπως ήταν ξαπλωμένη, ανασηκώθηκε καθιστή στο κρεβάτι της)»* [Πράξ. 9, 40].Εδώ **δείχνει ξεχωριστά την ζωή και την δύναμη που εισάγεται και με τον λόγο και με το χέρι του. «** *Ύστερα φώναξε τους Χριστιανούς και ιδιαιτέρως τις χήρες και τους την παρουσίασε ζωντανή)»·* **στους μεν πιστούς για παρηγοριά διότι παρέλαβαν πάλι την αδελφή και διότι είδαν το θαύμα, ενώ στις χήρες για την προστασία τους από τον Θεό με την νεκρανάσταση της Ταβιθά ώστε να συνεχίσει να τις βοηθά** . *«Γνωστὸν δὲ ἐγένετο καθ᾽ ὅλης τῆς Ἰόππης, καὶ πολλοὶ ἐπίστευσαν ἐπὶ τὸν Κύριον (: Το θαύμα αυτό έγινε γνωστό σε όλη την πόλη της Ιόππης και πολλοί πίστεψαν στον Κύριο)».*

«Ἐγένετο δὲ ἡμέρας ἱκανὰς μεῖναι αὐτὸν ἐν Ἰόππῃ παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ (: Ο Πέτρος μάλιστα έμεινε αρκετές ημέρες στην Ιόππη, στο σπίτι κάποιου Σίμωνος που ήταν βυρσοδέψης, δηλαδή επεξεργαστής δερμάτων)». Πρόσεχε εδώ την ταπεινοφροσύνη και την αγαθότητα του Πέτρου, πως **δεν μένει στην Ταβιθά, ούτε σε κάποιον άλλο από τους επίσημους, αλλά στην οικία κάποιου αφανούς βυρσοδέψη**, οδηγώντας με όλα αυτά στην ταπεινοφροσύνη και **δεν αφήνει ούτε τους απλοϊκούς να ντρέπονται, ούτε τους σπουδαίους να υπερηφανεύονται,** και ο οποίος Πέτρος γι’ αυτό έκρινε ότι έπρεπε να περάσει από εκεί, επειδή **εκείνοι που πίστεψαν, χρειάζονταν την διδασκαλία του**.

ΠΡΟΣ ΔΟΞΑΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΤΡΙΑΔΙΚΟΥ ΘΕΟΥ.

ΠΗΓΕΣ:

- https://greekdownloads3.files.wordpress.com/2014/08/in-actapdf
- Ιωάννου του Χρυσοστόμου Άπαντα τα έργα, *Υπόμνημα στις Πράξεις των Αποστόλων*, ομιλία ΚΑ΄, πατερικές εκδόσεις «Γρηγόριος ο Παλαμάς»(ΕΠΕ), εκδ. οίκος «Το Βυζάντιον», Θεσσαλονίκη 1983, τόμος 15, σελίδες 603-615.
- Π. Τρεμπέλα, *Η Καινή Διαθήκη με σύντομη ερμηνεία* (απόδοση στην κοινή νεοελληνική), εκδόσεις αδελφότητος θεολόγων «Ο Σωτήρ», έκδοση τέταρτη, Αθήνα 2014.
- *Η Καινή Διαθήκη, Κείμενον και ερμηνευτική απόδοσις υπό Ιωάννου Κολιτσάρα*, εκδόσεις αδελφότητος θεολόγων «Η Ζωή», έκδοση τριακοστή τρίτη, Αθήνα 2009.
- *Η Παλαιά Διαθήκη κατά τους εβδομήκοντα*, Κείμενον και σύντομος απόδοσις του νοήματος υπό Ιωάννου Κολιτσάρα, εκδόσεις αδελφότητος θεολόγων «Η Ζωή», έκδοση τέταρτη, Αθήνα 2005.
- Π.Τρεμπέλα, *Το Ψαλτήριον με σύντομη ερμηνεία*(απόδοση στην κοινή νεοελληνική), εκδόσεις αδελφότητος θεολόγων «Ο Σωτήρ», έκδοση τρίτη, Αθήνα 2016
- http://www.greek-language.gr/digitalResources/ancient_greek/tools/liddell-scott/index.html
- http://users.sch.gr/aiasgr/Palaia_Diathikh/Biblia/Palaia_Diathikh.htm
- http://users.sch.gr/aiasgr/Kainh_Diathikh/Biblia/Kainh_Diathikh.htm

(Επιμέλεια κειμένου: Ελένη Λιναρδάκη, φιλόλογος)